

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
 Helyben: Vidéken:
 Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
 Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
 Negyed évre . . . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
 jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
 Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 30 fillér. —
 Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyilttéri közle-
 mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
Pandató-utca 680.
 Kiadóhivatal:
"Pannonia" könyvkereskedés
 Baross-utca 74. szám.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

II. évfolyam

1905. Február hó 26.

9-ik szám.

Készülődjünk.

Hasonlatos idők, események, törekvések, eszmék és gondolatok idézik fel a multak történetének változatokban bővelkedő, óriási küzdelmekkel és dicsőséggel teljes emlékeit.

Népek és nemzetek történetében, az emberi társadalom életében a haladásnak és fejlődésnek csiráit azokban az emlékekben találjuk, a melyek a nemzet nagy férfainak tetteiről beszélnek s a nemzet dicsőséges küzdelmeiről szólnak. Az eszmék győzelmé az emlékezet során, mint a lángoló szövének bevilágít a késői nemzedékek életébe s fényénél leli meg az utókor azt az irányt, a mely a népszabadság és emberi jogok kivívásának céljához vezet.

De voltak idők, számtalan példát mutat fel a világtörténelem, — a mikor a beteges képzelődés a társadalmi erkölcsök elfajulása gátat vetett az egészséges nemzeti és társadalmi fejlődés elé, a mikor a szenvedély örülete, majd a hatalomvágy igyekezett megbontani a társadalmi egyetértést és csak nagy küzdelmek árán tudott megszabadulni az emberiség attól, hogy a beteges tünetek meg ne mérgezzék.

Ahol a népszabadság eszméje

töltötte be az állampolgárok kebelét, mindenhol ott leskelődött az az árnyék, a mely gyalázkodva, majd siránkozva küzdött az igazság és jog diadalra jutása ellen; de küzd ma is, a midőn a szabadság és függetlenség eszméje feltartóztatlanul hódítja meg a polgáriassult nemzeteket, a mikor a szabad államok polgárai jogaik tudatában élnek s azoknak gyakorlatára magukat képesnek érzik.

A magyar ember pedig a természet által már úgy alkottatott, hogy önmaga intezze ügyeit, az akaraterő és képesség vele született tulajdonsága, a melyet ezer éven keresztül, a legnagyobb viszontagságokon át is híven megőrzött és ha az erőszak egy időre elrabolhatta is tőle vagy elzárta a cselekvés szabadságát, azt önként fel nem adta soha.

Ez a szívós ragaszkodás az önrendelkezési jogokhoz mentette meg, hogy a leigázására és megsemmisítésére irányuló törekvés sikert nem érhetett el.

Most is azt látjuk, hogy az egész magyar társadalomban, a közélet nagy hullámverései között egy olyan áramlat indult meg, a mely mindenáron szeretné utját vágni a nemzeti akarat érvényesülésének, de bizunk abban,

hogy az öntudatra ébredés, a multak tanúságain a higgadság és szabadság szeretet szikláján meg törnek azok a hullámok, a melyek már elborítással fenyegették közéletünk zöldelő térségeit.

Az események nagy idők emlékeit idézik fel lelkünkben; olyan hasonlatosak azokhoz a csodás, fenséges pillanatokhoz a mai idők, mintha az a kisugárzó fény világítana be nemzeti életünkbe, a mely ötvenhét évvel ezelőtt felébresztette a honfiakat.

Közeledik a szabadság felviradásának ünnepe, a nagy idők egyik legnagyobb napjának évfordulója, a melyen ötvenhét esztendővel ezelőtt végig zugott e hazán a szabadság riadója s a tette hívó szózat talpra állította a magyart. Készülődjünk hát, ünnepeljünk meg márczius tizenötödikét úgy mint soha, hiszen azok az eszmék és gondolatok élnek a magyar nép lelkében, a melyek akkor lelkesítették.

Nagy szükségünk van rá, hogy márczius tizenötödikének dicsőséges történetéből merítsünk erőt és lelkesedést a nagy nemzeti munkához, s a mult idők tanúságait levonjuk.

Szüksége van ezekre Magyarországnak népének, mert könnyen megtörténhetik, hogy erős küzdelmet kell

KOMÁROM és VIDÉKE TÁRCÁJA.

FARSANGI KÉPEK.

Felfordult a világ,
 Nem ismerék rája:
 Mindenfelé nóta,
 Ugrádozás járja.
 Az emberek mintha
 Megbárgyultak volna:
 Dözsölnek, tobzódnak —
 Bolond, örült módra.

Kiveszi mindenki
 Részét a vigságból.
 Multság, dárídó —
 Nem hallani másról.
 Boldog, boldogtalan:
 Ugy szórja, dobálja
 Pénzét, mintha Rotschild
 Volna a papája.

Sötét büntanyákon
 Mint fényes termekbe —
 Lázás hévvel, mintha
 Holnap késő lenne:
 Az öröm poharát —

Bolond gondol másra —
 Kéjjel hajtogatják,
 Űritik egymásra.

Hogy lesz, mint lesz holnap?
 Most senki sem kérdi,
 A kótyagos pulya
 Azt hiszi, hogy férfi:
 Ha ugrál, ha ordít,
 Ott a fényes bálba —
 A cigányok előtt,
 Bankókat dobálva.

Vigadnak, mulatnak
 Egytől-egyig sorba.
 Pedig a legtöbbnek
 Lelkét bí, gond nyomja.
 Kábult fűvel mégis —
 Járják a bolondját,
 Hogy később maguk is
 Meg-megmosolyogják.

Hja! van miből: telik . . .
 A világ hadd lássa
 Óh, mily kéj! Ragyogni
 Az örült hajszába . . .
 Adni kell a naqgot

Födolog manapság . . .
 Bámulják a bohók —
 Okosak kacagják! . . .

Porse Vilmos.

Egy diurnista ujságíró korából.

Irtó Kincs István.
 (Folytatás és vége.)

— Csak lassan! Ne tessék mindjárt fej-
 jel falnak futni. Az asszony díjat tüzött a
 szökött ember fejére. Azt mondta, tegye bele
 az ujságba, hogy aki Rezneki Jánost meg-
 találja, annak jutalma tiz pengő forint legyen.
 Alacsony, zömök termet, macska szem, len-
 csenagyságu anyafolttal a balszem alján. —
 Ezer között rá lehet ismerni.

Persze, beígértem az asszonynak, hogy
 mindent megteszek, ami gyenge erőmtől telik.
 A gyengét nem igen hangsúlyoztam. Ujság-
 íróknál az nem igen szokás.

Az asszony odébb állott, én pedig to-
 vább szitam a cigarettámat.

Az igazat megvallva, nem sokat bíztam
 a tiz forinthez. Hanem hát próbát mégis csak
 kell tennem.

vivnia, hogy elszánt akarattal, lelkesedéssel, egyetértéssel s bátorsággal kell szembeszállni azokkal a törekvésekkel, a melyek ellen századokon keresztül harczott a magyar.

Ünnepeljük meg hát a nagy idők emlékezetét, készülődjünk már most az ünnepre. Komárom polgárainak különösen meg kell ünnepelnie márczius izenőtödikét, hiszen nagy részük volt a nagy időkben dicsőségből, szenvedésből egyaránt.

Muljék el a békétlenség, szünjék meg a vizsaly, vagy a kiket a nemzet nagy ünnepe sem tud lelkesíteni, álljanak félre és vizsgálják meg lelkiismeretüket, hogy azután megtisztulva a szabadság, egyenlőség és testvériség fenséges érzését fogadhassák keblükbe.

A város független gondolkozásu hazafias polgárságát nem félemlitheti meg az a kipattant szájról-szájra járó fenyegetés sem, hogy a polgármester leveszi kezét a városról öt esztendeig. Kaczagni tudnánk ezen a fenyegetésen, de saját füleinknek sem tudjuk elhinni ezt a tréfát. Ugyan mi is történe ezzel a sokat szenvedett várossal, ha a polgármester ur öt évig le venné róla áldást hintő kezét? Talán Sodoma és Gomora sorsára jutna?! Szegénységben és nyomorban pusztulna el minden lélek. A csecszopók, ifjak és vénék a pokol kinszenvedéseit hordoznák lelkükben.

Oh ne tréfáljunk, azt az őszinte lelkesedést ne zavarjuk, amely a város polgárságának szívét betölti. Hátha a polgárság igaz jó kedvében arra a gondolatra jönne, hogy szintén leveszi a polgármester urról a kezét és nem adja ki neki az évi 7000 korona fizetést. Ettől ugyan nem fél a polgármester ur, mert mire valók volnának a végrehajtók? De hát a polgármester urat kötelességek is terhelik, a közönség bizalma azért ültette oda, hogy egyforma szeretettel és pártatlan

igazságossággal járjon el a város minden polgárával szemben, bármily politikai hitvallásu legyen is az. A polgármester ur a polgárság rokonszenvét annyira kivívta, hogy az ilyen kijelentések sehogy sem lehetnek alkalmasak az óhajtott egyetértés megszilárdítására.

Ismételve is azt mondjuk, hogy nem hiszszük el ezt a nevenséges fenyegetést, de ennek daczára meg kell czáfolni a polgármesternek az ilyen feltevés is, erre pedig alkalmat nyújt a nemzeti szabadság felviradás nagy napjának az egész város minden rendü és rangu polgárságával együttesen leendő megünneplése.

Tegye meg a készüléteket a város márczius tizenötödikének megünneplésére, hogy a testvériség érzésében forrjanak össze a szívek.

— 7/.

Botrányhős a vármegyében.

— Gutai csendélet. — Kabinet noir. —

Kötetekre menő botrány krónikák anyagát gyűjthetné össze akármelyik naturalista regényíró Komárom vármegye egyik legnagyobb községében. Nemcsak a csiklandós természetü esetekben bővelkedhetik az izlés tekintetében válogatást nem ismerő kíváncsiság, hanem az erkölcsi világrend posványának oly tenyészetét találja, amelytől undorral fordul el. A szennyes áradat végig hömpölyög a községben s ronda, mérges iszapjával mindent megront, amihez csak közel férközhet.

A botrányok napirenden vannak Gúta községben s folytonos izgalmak közt tartják a lakosságot; a törvénytelenység, visszaélés s a kedélyeket felháborító cselekedetek minden neme buján tenyészik.

Nem is foglalkoznák a botrányos esetekkel, ha azok a közönséget nem érintenék, ha a személyes biztonságot, a község egészségügyét nem veszélyeztetnék és a vallásfelekezeti békét nem háborgatnák, de így a közérdek szempontjából, a köztisztesség érdekében kénytelenek vagyunk feltárni a Gútán ural-

kodó állapotokat, s kötelességünk azokra az illetékes tényezők figyelmét is felhívni.

Az erkölestelen állapotoknak valóságos tenyésztelepe a postahivatal és a körorvosi hivatal. A botrányok hőse pedig Rogrún Ede körorvos, a kinek szereplésében tevékenyen közreműködik az ő élettársa.

A postahivatal állandó gyűlhelye a kíváncsiságnak. Az összes levelek és küldemények nem mentek a kíváncsiak vizsgálódásától. A levéltitok ismeretlen fogalomválik. A levelek tartalma hamarabb jut mások tudomására, mint a czimzeteknek. A „kabinet noir“ rendszer teljesen uralkodik a postahivatalban. Pontos látogatója a postahivatalnak a gutai körorvos felesége, Rogrún Edéné. E miatt többször tettek már panaszt a soproni m. kir. posta és táviráda igazgatóságnál is, a mely rendeletileg tiltotta meg a postahivatalban az idegenek tartózkodását és kíváncsiaskodását. De hát e rendelet nem sokat használt. A levelező közönség ki van hát téve annak, hogy hizalmas levelének tartalma illetéktelenek tudomására jut és a levéltitok megőrzéséről nincs biztosítva.

Daczára a tilalomnak Hutterer gutai izraelita hitoktató a postai kiadás alatt a hivatalban találta Rogrún Edénét és leányát s a midőn e miatt a panaszkönyvet kérte, az gunyosan szólt kis leányához: „Pacsa te nem írsz bele a panaszkönyvbe?”

E hó 15-én pedig a posta szolgánál találkozott Hutterer a körorvosnéval, midőn postaküldeményét akarta átvenni, a mikor a körorvosné rászólt, hogy mit turkál a küldemények között, mire Hutterer csak azt jegyezte meg, „miköze hozzá.” Erre Rogrún né sértő hangon vágta oda: „bűdös zsidó.” Hutterer pedig annyit mondott „maga paraszt.”

Ezt szomoruan keserülte meg. Másnap ugyanis Rogrún Ede körorvos Hutterert az utczán korbácssal és vassbottal felfegyverkezve megleste s orvul megtámadta és agyba főbe verte, hogy a verés következtében súlyosan megbetegedett s valószínűleg agyrázkódást szenvedett. A beteget vasárnap az itteni Emberszeretet közkórházba kellett behozni.

Javában biztattam az eszemet, midőn megint kopogtatnak.

— Bujj be! — mondtam bosszusan, amiért legfenségesebb gondolatmenetemben örökké zavarnak.

— Szerencsés jó napot kívánok! — bujt be egy zömök emberke, macskaszem, lencsenagyságu anyafolt a balszem alján.

Fölszerettem volna kiálltani, hogy: „Reznekí János!” — de megelőzött. Azon kezdte, hogy:

— Tessék engem megnézni, mert én volnék az a Reznekí János. A feleségem az imént itt volt.

Kedvem lett volna megfogadni riporternek. Az a kitérő értesültség valósággal bámulatomat vivta ki. Kíváncsi voltam, mi lesz tovább?

— A feleségem kerestetni akar, beigért tíz forintot a becsületes találónak.

— Ember! — ugrottam fel bámulatomban.

— Semmi — intett ő — többször esett már meg rajtam, én mindent tudok uram. Most csak azt kérdem, uram, akarja-e a tíz forintot?

Bolond kérdés.

— Miért ne, — feleltem én tettetett közönnyel.

— Nos igenis, hát ha tetszik, azt megkaphatja. Egy föltétel alatt.

— Nos?

Az az ember erősen kezdett már nekem imponálni.

— Kér az asszonytól husz forintot s akkor megosztozunk rajta. Ugy tessék venni, hogy én kénytelen vagyok vele. Ha az ur beleegyezik az alkuba, akkor megmondom, hol leszek található; maga izen neki, hogy megtalált, az asszony értem jön, azután fizet, mi ketten meg mutyizunk. Nos, áll az alku?

Nem vagyok gazember, hanem hát magam se tudom, mi esett velem? Fölültöttem, punktum.

Délután a menyecske már szállította hazafelé az urát. Hetykén lépkedett a háta mögött, Reznekí János meg hajtott fővel, szinte megtörve ment előtte, szakasztott olyan formában volt, mint aki nem tud hármát olvasni.

— A himpellér gazember! — szaladt ki a számon önkéntelen, mint az ablakon keresztül elnéztem őket.

Reznekí Jánosné pedig állott szavának. Elhozta a tíz forintot, én meg tudakozódási és távirati költségek fejében, még másik tíz forintot számítottam neki. Kénytelen voltam vele, különben a gazda részére ki nem futotta volna.

Még az nap este eljött érte.

Tartottam neki alapos prédicációt, melynek a vége úgy hangzott:

— No János, maga hát nagy akasztófa.

Nyugodtan meghallgatta s mikor bucsuzott tőlem, az ajtóban visszafordult:

— Ha a tekintetes ur véletlenül megtalálna szorulni, csak tessék nekem üzenni, én majd megszököm, amikor tetszik.

Iszonyu haragra gerjedtem csak éppen, ki nem dobtam. De, ha az igazat megakárom mondani, jöttek olyan kutya idők, mikor izentem Reznekí Jánosnak, hogy tessék meglépni. Az a mutyi üzlet mindig-mindig biztosan jövedelmezett.

Miglen aztán a menyecske rá nem jött a turpisságra. Hanem arra már a lapom is megbukott és én kénytelen voltam beállani a gazdag adóhivatalba koldus diurnistának.

De nemcsak az emberek testi épségét fenyegeti a körorvos, hanem Gúta közegészségügyét is, mert a betegek látogatását elhanyagolja; ha valakinek betege van 4—5-ször el kell mennie az orvoshoz, de az akkor sem megy el a beteghez s nem törődik vele.

A lakosság többször panaszt tett e miatt, de miután sikertelenül, hát felhagyott vele.

Különös ellenszenvet mutat az orvos ur a zsidók iránt s hogy ezt nyilváníthassa minden alkalmat felhasznál. A szomszédjában lakó súlyos betegen fekvő Abelesz leányhoz is késlekedve látogatott el s az egész családnak tünni kellett vallásuk sértegetését. A hol hirtelen orvosi segélyre lett volna szükség, a beteg elhalt a nélkül, hogy meglátogatta volna. A 7 éven alóli beteg gyermekekkel szintén nem törődik, pedig ha elhal a gyermek orvosi segély nélkül, a szülőket éri a büntetés. Előfordult, hogy mint halottkém meg se nézte a holtat s a nélkül állította ki a jegyzőkönyvet.

Ezen viselkedése és az orvosi állással össze nem férő, törvénybe ütköző eljárása daczára azzal kérkedik, hogy őt hiába panaszojják be, mert a háta mögött állók miatt eredményt úgy sem érnek el.

Hát ez csakugyan szomorú volna igazságszolgáltatásunkra és közigazgatásunkra egyaránt.

Csodálatos azonban, hogy még mit sem tudunk a fegyelmi eljárás megindításáról, holott a törvény világosan rendelkezik az olyan tisztviselőkkel szemben való eljárásra nézve, a kik közbotrányt okozó magaviseletet tanúsítanak. De a közegészségügy olyatén kezelése sem tűr elnézést, mint a milyenben Rogrün Ede dr. részesíti Gúta községet.

Nyilvánosságra hozzuk tehát a Gúta községben uralkodó állapotokat, hogy a vármegye alispánjának, ha még nem értesült volna róla, — módot nyujtsunk a bajok orvoslására s a közelet erkölcstelenségének megszüntetésére. Biztosak vagyunk különben abban is, hogy úgy a belügyministerium, mint a kereskedelmi ministerium tudomást szerez a fegyelmi és büntető törvénybe ütköző cselekményekről és a szereplők — bárkik állának is a hátuk mögött, nem háborgatják tovább a kedélyeket.

A kereskedelmi ifjuság művészestélyéhez.

A Komáromi Kereskedelmi ifjak egyesülete által f. évi február 11-én rendezett „művészestély“-ről szóló tudósításunkra vonatkozólag Dr. Kiss Jenő ügyvéd úr, az egyesület elnökétől az alábbi levlet vettük:

„Tekintetes

Berinkei Bálint hirlapíró úrnak

Komárom.

A „Komárom és Vidéke“ előző azaz 1905. február 18-iki számban a keresk. ifjak által rendezett művész estélyen Nagys. Szász József képviselő úrral szemben tanusítottnak állított viselkedésemre nézve az igazság kedvéért a következőket kell kijelentnem:

A képviselő urat én sem személyesen, sem látásból nem ismerem, soha nem vettem részt oly összejövetelen, hol láthattam volna, arról tudomásom volt ugyan, hogy őt a művészestélyre meghívták; azonban nemcsak

hogy bemutatkozás nem történt, sőt hogy ott az előadás megkezdése után megjelent, arra sem figyelmcsztetett senki; sem a képviselő úr társaságában levő urak, sem a rendező urak, kik az előadás alatt részint el voltak foglalva, részint pedig nem ismerték a képviselő urat. Így történt azután, hogy sajnálatomra csak az előadás után vettem tudomást arról, hogy a képviselő úr is jelen volt.

Azonban — mint utólag értesültem — Höczl Gyula titkár ur a képviselő urat fogadta, mert már előzetesen is ismerte!

Részemről tehát sem tudva, sem akarva figyelmetlenséget vele szemben el nem követtem s nagyon sajnálnám, ha bárki is ennek a dolognak politikai hátteret akarna tulajdonítani. Az udvariasság szabályait én nem sértettem meg, ezt mindenki átláthatja, s azért megróvást nem érdelek.

E tárgyban különben már Dr. Peredi Géza párt-elnök urnak is nyilatkoztam.

Komárom, 1905. február 24-én.

Dr. Kiss Jenő

ügyvéd

mint a „Keresk. Ifjusági egyesület elnöke.

H i r e k.

Lapunk mai számához t. előfizetőink részére postautalványt mellékelünk. Kérjük az előfizetési összeg mielőbbi beküldését, hogy a lap szétküldése fenakadást ne szenvedhessen.

A béna honvéd.

Irtá: Tuba Károly.

Kora reggtől késő estig
Utca népe jön meg futva,
Nyűzsög erre, nyűzsög arra
Hejh, amerre üzi, hajtja —
Vezeti az élet útja.

Itt-ott cifra úri dámák
Glaszé ksztyüs fess legények
Közte, a bús ember-árnak
Unalombul föl-le járnak
Kacérkodnak, nevetgélnek.

Föl se' veszik, meg se' látják,
Ki fordul be ott a sarkon.!?
Daliás, szép hős időkből
Itt felejtett hős vitézről
Számot ugyan ki is adjon?

Rongyos, roskadt öreg ember
Álldogál a kapu előtt
Kezében egy sipkát tartván,
Kín, fáradtság ül ki arcán,
Nehéz idő vont rá redőt.

Összecsapzott fehér fürtje
Szépen borul tört vállára...
Az emberek jönnek-mennek,
Alamizsnát alig tesznek —
Csak hiába várja...

Megtelik két szeme könnyel,
Sóhaj röppen ajakáról:
Fényes urak, asszonyságok
Irtózzák a bénaságot
S elkerülik messze... távol.

Irtózzák... hejh, pedig-pedig
Nem szégyen az, hanem érdem!

Két vad golyó eltalálta

S a bal keze, a jobb lába

Ott maradt a csata téren.

S nincsen: hála, nincs: jutalom

Csak a mankó s tarisznyája...

Úgy eltudja siratgatni:

Mért nem tudott ott maradni

Valahol a — bösz csatába'!

— **Gyász.** Kezünkben megre meg a toll, szemünkbe könnyek lopóznak, lelkünkben a veszteség fájdalma sajog s szívünkben az igaz részvét bánatával állunk meg az elmulás örök és változatlan törvényének ridegsége előtt. A megsemmisülés gondolata megre meg-teti egész valónkat s csüggedve keresünk vigasztalást a szerető hitves, a lesújtott apa és zokogó gyermekek számára, a kiket boldogságuk közepette ért a sötét gyász. Borza Mór hetényi ev. ref. lelkész és családját mérhetlen csapás érte, szerető hitvese szül. Kovács Ilona e hó 19-én 38 éves korában az itteni Emberszeretet kórházban, hova műtét végett hozták be, kinos szenvedés után elhunyt. A gyász hire gyorsan szárnyalt városunkban s őszinte részvétet keltett. Az élete teljében elhunyt kedves nő halála csaknem vigasztalatlanná tette szerető férjét és rokonságát. A boldogult gyászteremtése kedden reggel ment végbe s hült tetemeit Hetényre szállították ezután. A gyászbeszédet Antal Gábor püspök mondta a koporsó felett nagy számu végtisztesség tevő gyülekezet részvétele mellett. A mélyen lesújtott férj és gyermekek óriási fájdalommal könnyeket csalt mindenki szemébe. A boldogultat kedden délután helyezték nyugalomra a hetényi temetőben. A temetésen Komáromból is igen sokan vettek részt, s fejezték ki részvétüket a családnak. A boldogult haláláról családjától a következő gyászjelentést vettük.

Alulírottak, mint férj, édes anya és gyermekek, valamint az összes rokonság nevében szomorú szívvel, fájdalmas lélekkel tudatják Borza Mór szül. Kovács Ilonának folyó hó 19-én életének 38-ik, boldog házasságának 19-ik évében váratlanul és hirtelen történt elhunytát. A boldogultnak drága porai folyó hó 21-én délután 2 órakor fognak a hetényi ev. ref. temetőbe eltemetni. Legyen áldott a drága lélek emléke! Borza Mór, ref. lelkész mint férje. Nagytisztelt özv. Kovács Lajosné, szül. Varju Karolina mint édes anya. Ferencz, Gizella, Irénke Zoltán, Ignác Dócs gyermekei.

— **Esküvő.** Folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor kötött házasságot Mihola János rendőrkapitány Polóni Irén kisasszonnyal, Polóni Lajos, a Népbank pénztárosa kedves és szép leányával. A polgári esketést Domány János kir. tanácsos polgármester végezte, mely után a szent András templomban egyházi áldásban részesült az új pár. Esküvő után az új pár délvidékre utazott.

— **Kinevezés.** Feszty Sándor dr. tb. szolgabíró a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök fizetéstelen miniszteri segédfogalmazóvá kinevezte és főispáni titkári minőségben Szeged szab. kir. város főispánja mellé osztotta be szolgálatára.

— **Megbízás.** Az igazságügyminiszter Lipscher Mór dr. közpórházi mütő főorvost a komáromi kir. törvényszék területén felmerülő törvényszéki orvosi teendőknél második törvényszéki orvosi minőségben való rendes el-látásával bizta meg.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A komáromi ipartestület február 26-án, ma délután 2 órakor tartja meg a városház nagy termében évi rendes közgyűlését. Tárgyai: 1. Az 1904. évről szóló jelentés. 2. A múlt évi zárszámadások megvizsgálása és jóváhagyása. 3. Az ipartestület elnökének 3 évre megválasztása. 4. Az előjáróság 30 rendes és 9 póttagjainak

megválasztása. 5. Az 1905. évi költségvetés. 6. Indítványok. A közgyűlés előre láthatólag méltóságos komolysággal fogja feladatát teljesíteni s dokumentálja, hogy iparos osztályunk minden tagja át van hatva az egyetértés nagy fontosságától és az ipartestület vezetésében azt az irányadó elvet követi, a melyben az ipartestület érdekei domborodnak ki. Ebből folyólag oly férfiakat tisztelnek meg bizalmukkal, a kik igaz lelkesedéssel és odaadással munkálkodnak az iparosok ügyein, s az ipartestületnek kivívott tekintélyét továbbra is gyarapítják.

— **Hajóműhely munkásainak táncszé-
télye.** Meglepően szép s minden tekintetben sikerült volt a magyar folyam és tengerhajózási részvénytársaság hajójavitó itteni műhelyének szakmunkásai által e hó 18-án Maitz Rezső Vigadója termeiben rendezett ez idei farsangi táncszéte. Az előző farsangokon is szépen látogatott s jól sikerült mulatságokat tartottak a hajóműhely munkásai, de az idei azokat messze túl haladta. Zsongó, vidám és mulatni vágyó sokaság töltötte be a vigadó termeit, vig muzsikaszó, a szép lányok és asszonyok pajzán mosolya igazán csábító hatást gyakoroltak a vendégekre. A rendezők fáradsága nem volt hiába való. A hajóműhely tisztviselő kara teljes számba vett részt a fényesen sikerült táncmulatságon. A siker újabb biztatásul szolgált a rendezőknek arra, hogy városunk társas életében még nagyobb buzgalommal vegyék ki a részüket. A táncmulatság fesztelen jó hangulatban folyt le s tartott reggelig. A jelen volt hölgyek neveit a következőkben jegyezhetjük fel.

Asszonyok: Rösler Ernőné, Müller Edéné, Felix Ferenczné, Raduneczky Ferenczné, Csikós Józsefné, Langunovits Radonicsné, Schreid Oskárné, Kun Miklósné stb.
Leányok: Kun Erzsike, Szabó Etelka, Fehér Klára és Erzsike, Szénási Gizella és Jolán, Nebrek Mariska, Liszák Mariska, Hajnal nővérek, Tóth Juliska, Harcsa nővérek, Szopora Mariska, Fekete Ilonka, Muszi Mariska, Schlár Matild, Szilágyi Róza, Szabó Juliska, Kemencsi Mariska, Toth Mariska, Klug Mariska, Ferenczi Anuska, Szabó Katicza, Bucsek nővérek, Reicher Mariska, Bernoczki Mariska, Fehér Juliska, Tóth Erzsike és Zsófia, Goda Juliska, Horján Mariska, Tern Jolán és Mariska, Vune Mariska, Vider Irma, Tuba Juliska, Lipót Mariska, Scholz Ilonka, Magics Mariska, Kecskés Gudia stb.

— **Vendéglősök társaslakomája.** A komáromi vendéglősök, korezmárosok és kávé-sok ipartársulatának tagjai csütörtökön este Fritz Pál „Aranyhordó” szállodájának nagytermében, csaknem mindnyájan társaslakomára jöttek össze. Az izletes halászlé és kivánatos sült hal stb.-ből álló pompás fejedelmi vacsora és Fritz Pál kitudó bora mellett barátságos hangulat uralkodott a lakomán, amely ugy az egyesületi élet élénkítésének, mint a társaséletnek szép és elismerésre méltó bizonyágát szolgáltatva. A testvéries összetartásnak igazi örömeivel telt el mindenki a fehér asztalok körül. A nők: szép lányok és asszonyok részvétele pedig csak fokozta a kedves összejövetel vidám hangulatát. Ott voltak: Kaubek Irma, Lőrinczy Róza, Horváth Béláné, Goldschmidt Vilmosné, Tóth Jenőné, Czivány Imréné, Fritz Pálné, Kaubek Frigyesné stb. Sikerült felköszöntőkben sem volt hiány. Az első felköszöntőt Fehér János elnök mondta s a tagokra és az összetartásra emelte poharát. Berinkei Bálint titkár több felköszöntőt mondott s a vendéglősök helyzetét és a jövő alakulását vázolta. Toasztot mondtak még Horváth Béla, Nádor Ignác, Lőrinczy János, Goldschmidt Vilmos. A vacsora után persze táncra is perdültek. A szorosán családias lakoma a hajnali órákban ért véget.

— **Márczius 15. az Ujvárosban.** A szabadság felvirradásának dicső napját 1848. márczius 15-ét, az ujváros függetlenségi érzelmű polgárai hazafias ünnepléssel egybekötött társasvacsorával fogják megülni a Hacker-féle vendéglőben. Az ünnepélyre nézve már folynak a készülődések, amelynek részletes

programját legközelebbi számunkban ismertetni fogjuk. Ujvárosi derék polgárai tehát méltóan tartják meg a nemzeti szabadság legszebb, legfenségesebb ünnepét.

— **Házasság.** Lázár Pál magánhivatalnok, a Milch E. és N. cég könyvelője ma délután 1 $\frac{1}{2}$ órakor tartja egybekelési ünnepét Zinsenheim Ilona kisasszonnyal a komáromi izr. templomban.

— **A betegsegélyző pénztár közgyűlése.** A komáromi betegsegélyző pénztár közgyűlése, miután a tagok kellő számban nem jelentek meg, a múlt vasárnap nem volt megtartható. A közgyűlés márczius 5-én d. e. 10 és fél órakor lesz megtartva. Az iparosok és munkások körében a választások iránti érdeklődés is kezd feltámadni s azon vannak, hogy a pénztárt rendes viszonyok közzé juttassák.

— **Dalestély.** A komáromi r. k. egyházi énekkar Molecz Tivadar karnagy vezetésével 1905. évi márczius hó 5-ik napján a Kath. Legényegylet helyiségének termeiben saját alapja javára zene- és színelőadással egybekötött családias jellegű zártkörű dalestélyt rendez. Az estélyre Szász József városunk országgyűlési képviselője is megígerte elővetelét. Az est műsora a következő: 1. Feketehegyi emlék. Méder M. éneklé a férfi-kar. 2. Szózat. Mester Károlytól éneklé a vegyeskar. 3. Csali mama Csali lány. Humorisztikus férfi kar 4. magánszólamra, Szegő Józseftől előadják Nemcsics Lajos, Kropf Mátyás, Bencsát Flóris, Katona Ignác. 4. Magyar Rhapsodia. Gaal Ferencztől, op. 19. zongorán előadja Renglovich Ida k. a. 5. Hypnotismus. Párjelenet, írta Gabányi, előadják Vázsonyi Mariska k. a., Auxner János. 6. Balatoni. Csanády Virgiltől, éneklé Bartl Anna k. a. 7. Álarcos bálon, vig monolog Molnár Ferencztől, előadja Laki Róza k. a. 8. A szeretet. Szövetség írta Sujánszky Antal, zenéjét szerző Goll János, előadja a vegyeskar. 9. Felsült szerelmesek. Vigjáték 1 felvonásban. Írta: Plouver Ede, fordította Mihály. Személyek: Berdier Pál — Auxner József, Karier Viktor — Stendger Gusztáv. Levélhordó Langsadt Lajos. Rendező: Spacsek József. Sugó: Juhász József. 10. A nemzeti zászló. Wusching Károlytól, éneklé a férfi-kar.

— **Eljegyzés.** Hamburger Mór nyomdátulajdonos, a „Bácsmegeyi Napló” kiadója Szabadkán f. évi február 19-én tartotta eljegyzését Iricz Adél kisasszonnyal, özv. Iricz Mórné földbirtokosné kedves leányával P. Ugráról.

— **Közgyűlés.** A „Komárom-ujszónyi betegápoló és temetkezési egyesület” 1905. év márczius hó 5-én d. u. 2. órakor a város-ház nagytermében tartandó XXVI. évi közgyűlésére az egyesület tagjai és az érdekelt felek tisztelettel meghívottak. Tárgysorozat: 1. Az elnökség jelentése az egyesület m. é. működéséről. 2. Számadások felülvizsgálása. 3. Tisztikar ujonnan megválasztása. 4. A választmány alakítása. 5. Időközben beérkezhető folyamodványok és indítványok tárgyalása. Az egyesület vagyona 16,358 K. 57 fillér.

— **Áthelyezés.** Nagy József mocsai káplán hasonló minőségben Okkára helyeztetett át. Helyébe Mocsára ujonnan fölszenteit Horváth Gábor küldetett káplánnak.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyi miniszter a perbeti anyakönyvi kerületbe Putnok János segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Névváltóztatás.** Kiskoru Fleischmann Etelka, komáromi illetőségű, budafoki lakos családi nevét illegyminiszteri engedéllyel „Fodor”-ra változtatta át.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Komárom Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság közgyűlése által a komáromi ipartestület elaggott és önhibájukon kívül elszegényedett iparosainak segélyalapjára megszavazott és megnevezett részvénytársaság Igazgatósága által áttett 50 korona humánus célú kegyes ado-

mányáért, a komáromi ipartestület nevében ezuton is legőszintébb köszönetét nyilvánítja Boldoghy Gyula ipartestületi elnök.

— **Népies előadás.** Hazánkban az utóbbi időben elég szép virágzásnak indult selyemtenyésztés ügyében Válint Márton győri és Püspök Antal érsekújvári selyemtenyésztési felügyelők népies előadást tartottak f. hó 15-én Ó-Gyallán, melyen igen szép számu közönség jelent meg. A hernyókkal való bánásmódot, a levélszedést stb. vetített képekkel (laterna magika tették igen ügyesen szemléltethetővé. Folytatva körutjukat Ó-Gyalláról Búcsra mentek.

— **Felülfizetések.** A Magyar Folyam Tengerhajózási Részvénytársaság itteni hajóműhely szakmunkásainak e hó 18-án rendezett táncszéteyén felül fizettek: Ipvitz József 20 kor., Fried Kálmán és fia, Milch Ármán, Rösler Ernő, Molnár Zsigmond, Jaklini Vilmos 10—10 kor., Dr. Csukás István, Langniovics Radonics, Müller Ede, Felix Ferencz, Csikós József, Koczor Gyula 6—6 kor., Korén József, Körös Ede, Steiner Miklós, Hevesi Bernát, Diósy Ede, Kormos N., Steiner Mór, 5—5 kor., Horváth Kristóf, Telepi József, Rodenecki Ferencz 4—4 kor., Halász László, Kun Miklós, Cziike Dénes, Rockenbauer József, Jarmer Nándor, Schneid Oszkár, Kadelburger Elemér 3—3 kor., Varga Sándor, Milovánovits Sándor. Bausz Teodorik, Gidró Bonifác, Stengl János, Zihanyi Gaál, Tóth Kálmán, Pap Ferencz, Schön Izidor, Hölczl Gyula, Viski János, Alapi Gyula, N. N. 2—2 kor., Fehér József, Ferenci József, özv. Tóth Istvánné, Szénási János, Scholcz János, Fekete Sándor, Radoszál Péter 1—1 kor., Redler Ignác, Rákosi Imre, Lischezon István, Németh Miklós, ifj. Ökrös István, Szabó Gyula, Berta Ferencz, Vida Károly, Haik János, Balázsházi Rudolf, Füssy N. Szabó János, Kanizsai Pál, Salamon István, Tóth István, N. N. 40—40 fill., Adler H. Vilmos 10 korona, a melyekért ezuton is köszönetét fejezi ki a rendezőség.

— **Kis halott.** Igaz részvétellel értesülünk arról a mélyen lesulytó csapásról, a mely Bach Jakab és nejét, szül. Berky Mária urnót kis Zoltán fiuknak e hó 22-én történt elhunytával érte. Leirhatlan az a fájdalom, mely a szülőket rajongásig szeretett kis fiuk elvesztése felett szívüket betölti, életük reménye, boldogsága szállt sirba. A kis halott temetése e hó 24-én délután az ág. ev. egyház szertartása szerint őszinte részvét mellett ment végbe. A kis halotts hamvai felett áldás és béke lengjen.

— **Német vásári jegyzék.** Nemrég hívtuk fel a figyelmet arra a nem épen szép dologra, hogy városunk rendőrsége a Pápa városa által megküldött német nyelvű vásári értesítést függesztette ki városunk magyarságának épületére. Akkor azt hittük, hogy csak elnézésből történt a dolog, de hát még mindig a rendőrség hirdetési tábláján fityeg a német értesítés, a minek pedig ebben a magyar városban semmi keresete nincs. Vagy talán nem is szándékozik azt onnan eltávolítani a rendőrség? Ez esetben kénytelenek volnánk olyan véleményt alkotni róla, mintha a germanizáció apostolkodásában lenné győnyörűségét.

— **Merénylet.** Ógyallán e hó 14-én d. u. 2 órakor valaki az üvegajtón át rálött az épen gyógyszereket készítő Kazay Endre gyógyszerészre. Az a különös a dologban, hogy épen aznap juttattak kezébe egy Ógyallán feladott és kézi nyomdával lenyomott levelet, melyben azzal fenyegetik, hogy meg-nősülése esetén el kell őt pusztítani a „Fekete kéz” titkos társulatnak. A gyógyszerész éretlen diáktrefának veszi a dolgot, de a hatóság kutatja a levél íróját s igen meglepő eredményre van kilátás.

— **Az okos asszony.** Egyik szenvedélyes Nimródunknak az a szokása, hogy retentő sok vendéget csódit a vadászataira, melyen rendszeresen semmit sem lőnek. Egyszerre csak beszünteti a vadászatokat. Egy vendég

kérdi a házigazda feleségétől: „Miért nem megy többé kedves férje vadászni?” „Elvettem tőle a puskát! — felel az asszony — meguntam már ezeket a vadászkat! Az uram nyulra megy vadászni, bakot lő — s majmokat hoz haza.”

— **A „bor” eredete.** Egy XVIII-ik századbeli könyvben olvassuk, hogy ősapánk mint vélekedtek a bor elnevezés eredetéről, amelyet mai hazájuk elfoglalása után ösmertek, illetve szerettek meg igazán. A Bor még Árpád idejében magyar személynév volt, amely valószínűleg ozman eredetű: szürkét fehérre jelent. Árpád genealógiájában Hunor fia és Dama apja volt, aki a száználvez nemzetség egyike lévén, birtokul az ország felosztásakor a déli részen kapott részt, nevezetesen Baranya és Valkó vármegyékben. A régi Valkó megye még Magyarországhoz tartozott; a mai Horvátország akkor sokkal lejjebb fektült. Valkó vármegyében voltak abban a korban a leghiresebb bortermő szőlők, amelyeket még Probus római császár ültetett. A Bor-nemzetségnek jutott eképpen hazánk legelső szőlőföldje s az ottani meghódított lakosok megtanították azután a magyarokat a szőlő művelésre, az abból nyert ital élvezetére. Mikor később a magyar nemzetségeket Bor vitéz a gyűléseken szőlője termésével megkínálta, azok elváltak az italtól ragadtatva s lassanként — minthogy az egyes nemzetségek birtokait a nemzetségekről nevezték, így az említett rész is „Bor”-nak, Bor földjének — a Bor nemzetségről keresztelték el a megkedvelt italt is. A bor-névvel, mint itallal, már a kereszténység főlvételekor találkozunk.

— **Az üzletes nők czéggjegyzése.** A nők tulajdonát képező czégek bejegyzése tárgyában a budapesti és a kassai kir. ítélőtábla ellentétes álláspontot foglalnak el, a menyinyben, míg a budapesti kir. ítélőtábla következetesen megköveteli azt, hogy a női czégeknek ezen minőség magától kitűnjék, a kassai kir. ítélőtábla felfogása szerint czéggjegyi szabályaink szerint a czégbirtokos kiléte felől csakis a kereskedelmi czéggjegyzékek tartalma adhatván megnyugtató felvilágosítást, nem kívánja meg, hogy a czég szövegéből a czégbirtokos férfi vagy női minőségnek ki kelljen tűnnie. A Magyar Kereskedelmi Csarnok elhatározta, hogy oly irányban igyekszik lépéseket tenni, hogy e téren egyöntetű judikatura létesíthessék.

— **Elvi jelentőségű határozatok.** A pénzügyminiszter legutóbb kimondotta, hogy azoktól a korcsmárosoktól, akik adótartozásukat több éven át nem fizetik, az italmérsi engedély elvonandó. A közigazgatási bíróság legújabb határozatai szerint: felszámolás alatt álló részvénytársaság, vagy szövetkezet felszámoló a részvénytársaságot vagy szövetkezetet terhelő adótartozások kifizetésére közigazgatási uton nem kötelezhetők. — Egyháznak és felekezeti iskoláknak megszavazott községi segélyekről kiállított nyugták bélyegkötelesek. — A pénzügyminiszter legutóbbi kelt határozata értelmében: a közhivatalnok árva részére kijáró nevelési járulék a lefoglalható járandóságok közé tartozik.

— **Köszönet nyilvánítás.** A Komárom Vidéki Takarékpénztár a kereskedelmi iskola-egyesület tanonciskolájának 50 korona segélyt szavazott meg. E nemeslelkű támogatásért ez uton is legmelegebb köszönetét nyilvánítja Zechmeister János elnök.

— **Szenzációs zsrnalisztikai jubileum.** Az „Egyetértés,” mely a hazai zsrnalisztikában a legelső helyek egyikét foglalja el és amely mint politikai tényező is igen nevezetes, a közel jövőben nagy ünnepet ül. Ez év tavaszán lesz ugyanis negyven éve annak, hogy az Egyetértés fennáll. Az évfordulót a legnagyobb magyar lap igen érdekes módon fogja megünnepelni, amennyiben olyan jubiláros számot ad ki, amintre még aligha volt eset valahol. Jubileuma alkalmából ugyanis az Egyetértés 230—250 oldal terjedelmű disz-számot ad ki. Ez egy 500—600 oldalas

kisebb alaku lapnak felel meg. A jubiláros szám igen fényes kiállítású és rendkívül gazdag tartalmu lesz. A mesteri illusztrációknak egész tömege fogja díszíteni, azonkívül a magyar irodalom legjelesebbjeitől lesznek benne dolgozatok, tudományos és szépirodalmi közlemények, sőt egy teljes regény is. Egy-egy ilyen óriási lappéldánynak a nyers előállítási költsége mintegy 6 koronára rug. Ilyen módon akarja az Egyetértés leróni háliját a magyar olvasóközönség iránt, mely négy hosszú évtizeden át a legmelegebb rokonszenvvel támogatta. Hogy a lap előfizetői megkapják a jubiláros disz-számot, mely egy magában egy egész kis könyvtárral fog fölérti, az természetes. Az Egyetértés azonban úgy intézkedik, hogy az óriási lappéldány emlékképpen azok is megszerezhessek, akik nem tartoznak az előfizetők sorába. E czélra elegendő, ha az érdeklődők levélben fordulnak a kiadóhivatalhoz (Budapest, IV. Vármegyeház utca 11.) amely levélhez az expediciójának költségeinek fedezésére 50 fillér melléklendő levélbélyegeket. Tekintettel arra, hogy az óriási disz-példány csak bizonyos korlátolt számban jelenik meg, ajánlatos, hogy azok, akik a legalább 230—250 oldalas jubiláros Egyetértést meg akarják kapni, mielőbb forduljanak eziránt a kiadóhivatalhoz.

— **A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zeneműfolyóirat** most megjelent XII. évfolyam 4. füzetét a következő zenemű-ujdonságokat közli: I. *Fekete István* „finale” műdal Reviczky Gyula szövegére. II. *Lengyel Miska* „Vén füz lombja” magyar dal. III. *Hetényi Albert* „Na te” mislim” ábránd a közismert szerb dal felett. Mindig ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek fontos zeneműfolyóirat minden egyes füzetébe, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket — havonta kétszer megjelenő füzetében, mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára: egész évre (24 füzetre) 12 korona, fél évre (12 füzetre) 6 korona, negyed évre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet ára 60 fillér! Előfizetni a most folyó I. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VIII. József-körút 22—24., hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű, a legolcsóbban megszerezhető.

— **Március 15.** Ilyen című egyfelvonásos alkalmi színjátékából, a második kiadást rendezni sajtó alá Pásztor József. A hazafias munka rövid idő alatt nagy népszerűsége tette szert. Költői módon fejezi ki Március tizenötödikének ünnepi hangulatát, a szabadságharc emlékének fellángolását az öregedő szívben s az ifjuság tiszta lelkesedését a szabadság gondolatáért. Iskoláknak, ifjusági, önképző és társasköröknek különösen alkalmas, hogy lendületesebben ünnepelhessek meg Március 15-ét. A színdarabban mindössze három szereplő van, díszlet sem kell hozzá, így könnyen előadható. Megrendelhető a szerzőnél s helyben a Pannónia könyvkereskedésben. (Budapest, VII. Columbus utca 28.) Ára postai szétküldéssel 90 fillér.

— **Villamos kenyér.** Az amerikai ember élelmessége felhasználta a Niagarát villamtermesztésre és most már egy nagy gyárváros alakult a zuhatag körül, gyönyörű villaszerű épületekkel, amelyek között a leghatalmasabb, a villamos erőre berendezett pékgyár. Ez a gyár kizár minden kézi beavatkozást, a mi a péksütemény tisztaságának ártana. A tiszta buza lefut nagy csövekben a gépekbe, melyek megőrlik, péppé gyurják s finom gypotszálakban kerül ki s a szálakat hengerek továbbítják. A gépszálakat formába öntik. A formába tett anyagot aztán fehérbe öltözött péklegények a falak egyes nyílásaiba tolják, ahol azokat megsütik és másik nyíláson kiszedik. Remek egy gépezet a kályha. A tüzet is a vilány szolgáltatja, korom, fokokülönbség nincs sehol s addig maradnak benne, míg a kenyér kistül s készen kiszedik. A kenyerek aztán leke-

rülnek a földszintre, a hol fehérbe öltözött munkásleányok ládába csomagolják, naponkint egy millió darabot! Ezt követi azután egy gyönyörű fürdőhelyiség, apró kamarák márvánnyal kiverve. A munkások és munkásleányok ugyanis, mielőtt munkába állnának, itt kötelesek megfürdeni, fehérbe öltözni, mert a gyár igen vigyáz a higiéniára.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** A komáromi kir. törvényszék esküdtbirósága előtt a héten több bünper folyt le. Nagyobb jelentőségű ügy azonban nem szerepelt az esküdttek előtt, s a tárgyalásra került esetek is Esztergom megyéből kerültek ki. Németh József párkányi legény rablásért került az esküdttek elé. Frick Ferencztől rabolt el 34 koronát s ezért 1 és fél évi börtönt kapott. Hoffmann József sári-sápi bányamunkást pedig, a ki boszúból Pap Sándor bányamunkást úgy ütötte föbe, hogy bele halt, az esküdttek verdiktje alapján 2 évi börtönrre ítélte a törvényszék. Legtöbb érdekessége volt Rajki Ignác 74 éves komáromi illetőségű szabó segéd ügyének a ki Esztergomban egy cipészre lőtt rá elkeseredésében, a mi-ért 4 havi fogház büntetésre ítéltetett.

— **Tolvaj csemeték.** F. hó 19-én délben Szakál József ószönyi lakos több ruhadarabbal megrakott csomagot vitt haza felé, Újvárosban Mayer István és Vancsek Romanec csavargófiuk hozzá szegődtek, hogy majd a csomagot segítik vinni, vitték is egy kis ideig, de egyszer csak Szakál azt vette észre, hogy a fiuk a csomaggal eltűntek; de nem soká örülhettek zsákmányuknak, mert mindkettőjüket a rendőrség letartóztatta.

— **Téves zálogjogbejegyzés esetén ki viseli a törlési per költségeit?** A végrehajtó az adóssal hasonló személy ingatlanaira követelése erejéig, végrehajtási zálogjogot kebelezett be. A tulajdonos által folyamatba tett törlési per költségeiben a végrehajtó marasztaltatott, mert a telekkönyvi tulajdonos nem szorítható arra, hogy a végrehajtót peren kívül törlésre szólítsa fel; hanem a végrehajtás alá vont ingatlan szabadaddá tételért egyenesen perrel föllépni jogosult, s mert az a köteles gondosság, melyet ügyei ellátásánál mindenki kifejtene köteles, a végrehajtó féltől is megköveteli, hogy győződjék meg arról, mikép a végrehajtás alá vonandó ingatlanok valóban a végrehajtást szenvedő tulajdonát képezik. (Curia 1905. jan. 13. 9252/904. sz.)

— **A zálogjog törlésével járó költségeket, ép úgy a törlési nyugta bélyegét is, az adós köteles viselni.** A jelzálog-tulajdonos a zálogjogilag biztosított tartozás kifizetése el- lenében a zálogjog telekkönyvi törlésére alkalmas nyugta átadását követelheti: de a zálogjog törlésével járó költségeket a hitelezőre, aki követelésének jelzálogi biztosítását kieszközölni jogosítva volt, át nem háríthatja, miután a zálogjog törlése a jelzálogos tulajdonos érdekében áll. A törlési nyugta bélyegét is, amennyiben a felék között fennálló jogviszonyból más nem következik, az adós köteles viselni. Curia 1904. dec. 28. 9488 sz.)

— **Remekmű.** Megjelent az „Ermelléki első szőlőoltvány telep” árjegyzéke 15-ik évfolyam, rendkívül díszes kiállítás, számos képpel és gazdag tartalommal, mely nemcsak az árakat, hanem mindenkinek, aki a szőlészet iránt nem is érdeklődik, szükséges utasításokat is tartalmaz. Ez a mű bemutatja és bőven ösmerteti az országban oly rohamosan terjedő sodronyfonat és tuskés sodronykerítések alkalmazását is 12 képpel. Aki címét egy levelezőlapon tudatja, annak ingyen és bérmentve küldetik meg, cím „Ermelléki első szőlőoltvány telep” Nagy-Kágya (Biharm.) Ezen telepnek mai számunk hirdetési rovatában közölt „Szőlőlugast ütessünk” című hirdetésünkre felhívjuk olvasóink nagybecsű figyelmét.

— **Lopás.** F. hó 21-én virradóra Oszvald Ferencz pinczér 210 koronáját Scharba József pinczér társa közös lakásukból a ruhaszekrény felnyitása után, a hol a pénz volt, ellopta és megszökött. A rendőrség körözi.

— **Szabad czimer használat.** A kereskedelmi miniszter kimondotta, hogy a magyar cimer használatára csak akkor kell különös engedelmet kérni, ha az a cégjegyzéssel kapcsolatban van. Egyes tárgyakon azonban a magyar cimert díszítésnek korlátlanul szabad használni, de csak a hazai ipar termékén. A miniszter föl hívja a hatóságokat, hogy a magyar cimerral díszített tárgyaknak mindig az eredetét kutassa s ha a cimert külföldi gyártmányokon találják, indítsák meg a kihágási eljárást.

— **Hűtlen hajcsár.** F. hó 21-én az országos vásárban Rosner Lipót d.-szerdahelyi lakos 2 dr. szamarat vett s Kecskés Zsigmond suhanczra bizta, hogy vezesse D.-Szerdahelyre. — Kecskés azonban még a mai napig is vezeti de nem Szerdahely felé. A rendőrség körözi.

— **Fontos Amerikába utazóknak.** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szülő utlevelek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bременnek szóló hajójegy birtokában van. Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell otthonról 20 koronát előre Bременbe előlegnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy.

Jövevény és munkaképes munkások, akik az amerikai rendeltetési helyig szóló vasuti jegyet kifizették és azonkívül még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebocsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok czimét.

Szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérért dolgoznak, Amerikából visszautasítottak.

Ratiborban valamint Bременben minden kivándorló megvizsgáltatik, mindenki tehát, aki Bременben hajóra felszáll, előreláthatólag Amerikában bebocsátást nyer.

A véletlen befolyása a felfedezésekre és találmányokra.

Azzal, hogy valakiről azt mondják, hogy nem találta fel a puskaport, az illető képességeit akarják, meglehetősen nem kecségető világításba állítani. Pedig a kifejezés elég szerencsétlenül volt választva, mert talán sehol és sohasem játszott a véletlen oly nagy szerepet, mint éppen a puskapor feltalálásánál. Más kérdés aztán az, hogy szabad-e a véletlen befolyásának közreműködéséért egy feltaláló, vagy felfedező érdemeit kicsinyelni. Hygens mondja, hogy emberfeletti geniusznak tartaná azt az embert, aki a távcsövet a véletlen közbejárásánál nélkül feltalálta volna. A kultúra közepére állított emberek a legnagyobb találmányok által érzik magukat körülveve, ha csak a mindennapi szükséglet fedezését tekintik is. Ha pedig a felfedezések előtti időkre képzelet magát, a mai kort isteni felfedezésekkel teljesnek gondolja. De csodálkozása némileg megapad, ha elgondolja, hogy a találmányok nem mindjárt voltak jelenlegi alakjukban. Lassu léptekkel haladt a kultúra, míg jelenlegi helyzetét elérte.

Egy, a földbe ásott mélyedés, amelyben tűzet raktak, a tulajdonképpeni kályha. A leölt állatok húsával vízzel a saját bőrébe téve, forró kövekkel főzetett. Kivájt tökök földdel körülveve képezik az edények őseit. Mily átalakulás! A technika legújabb vívmányaival felszerelt Meidingeni kályha? stb. féle. A gőzzel való főzés! A konyhaművészet haladása s a jelenlegi főzőedények praktikus volta mellett a külső elegancia!

A hid feltalálására valamely folyó fán, vagy patakon vérték. I kereszttől f v fa-

törzs vezethetett. Aminthogy a régi görögök is úgy tartották, hogy a hajózás és csónakázás, de még inkább a tutajozás is ilyenformán jött életre. Építettek ugyanis a tengerparton s összedülvén az épület, a tengerbe esett és roppant álmélkodásra fenn maradt a víz színén csaknem az egész alkotmány. Sőt még az embereket is magán tartotta.

A tűz használatának eredete minden bizonynyal a tűzhányók körül keresendő, ahol ugyanis lassan annak jó oldalával is megismerkedhettek. Hasonlóan lassu lépésekben történt az átmenet a népek nomád s vadász életéből a földműves és iparos élethez.

A thea főzésénél észlelt gőz ereje állítólag a gőzgép feltalálásához vezetett. Képezzük magunkat valamilyen nagyüzemi gyárba ahol kerék kerék mellett zakatol, ember ember hátán sűrű-forog s a gőz roppant erején csodálkozhatunk. Mily szédítő magasság a muzeumokban található vas és kőkorszakhoz képest! Hiába. Nemcsak szabad, de jó néha vissza is tekinteni. Mégis mennyi, mennyi idő kellett ahhoz, hogy a thea főzőn észlelt gőz ereje elérje a mostani nagyságát. S mennyi, mennyi akarat, ész és tehetség kellett ahhoz, hogy a gőzgép, a theafőző, Watt-féle géppe alakuljon.

Kell egy bizonyos foka az intelligenciának az illető dologgal való részletes foglalkozás és végül roppant nagy megfigyelő tehetség. Csak így juthat valaki csekély nyom után felfedezésre. Ugyancsak e véletlen közbejárását látjuk az elektromos és mágneses felfedezéseknél. (A békacomb és a villamoság. A sárkány és a villamhárító. Az alma esése és az esés törvénye. Foucauld megfigyelései a lengési sík állandóságáról, egy az esztergályon forgó, véletlenül meglökött pálcán. Mayer észleletei a venssus vér vörösségéről a Fropusok alatt. Kirchhof észlelete a D vonal vastagodásáról a nap spektrumában, egy véletlenül odaállított lámpában konyhasóval. Schönbein találmánya a levegőn keresztülmennő villamos szikra phosphor szagáról stb.)

Mindezek tények, melyek közül többet bizonyára már előbb is láttak, mielőtt észlelték s példák arra, mely nagy befolyással volt a véletlen a találmányokra és felfedezésekre. Fresnel véletlenül látja, hogy homályos üvegen képzett interferencia vonalak jobban láthatók a szabad levegőn. Fraunhofer is véletlenül lelte meg a róla elnevezett vonalakat. (Hátszartos felesége ugyanis a papucshős tudós urat összes műszereivel egyetemben szobájából előbb a konyhába, majd végül a padlásra küldte. És ez volt a nagy szerencsés véletlen.) Már Galilei ismeri a levegő súlyát, a vacuum resistenciáját úgy súlyban, mint vízszlopban, de nem fejt ki, csak Toricellinek sikerül egyeztetni a kettőt. Érdekes feljegyezni a szövőgyárakban elterjedt Lujza orsóról, amelyet először függőleges helyzetben használtak, egyizben egy Lujza nevű leány (innen a neve) feldöntötte s ekkor azt tapasztalták, hogy úgy még jobb s használhatóbb is. Ma már ilyen helyzetben használják. A szeszélyes leány nevének elnevezésével.

Anyakönyvi hírek.

február 10-től—febr. 24-ig.

Születések:

Reissegger Mária, Hagymási Ilona, Heidi Irén, Bagócsi Juliánna, Major Margit, Broczky J. Lina, H. J. Pál, Sz. Nagy Vilma, V. J. J.

István, Fusz Anna, Lévai Antal, Lengyel Miklós, Lázár Móricz, Adók János, Vinter Margit, Szabó Karolina, Ibolya Margit, Szüsenbergi Baski Ottó báró, Barcsay Dezső, Czipfing Juszta, Kovács András.

Házasságok:

Salzer Miksa és Steiner Ida, Márton István és Czanik Mária.

Halálozások:

Özv. Kiss Györgyné 74 é., agykori végekimerülés; Bölcseki András 70 é., agykori; Angyal Mátyás 3 é., tüdőlob; Czui Janka 16 n., görcsök; Fábán Teréz 58 é., veselob; Csinger Gergely 59 é., hasihagymáz; Anda Emilia 2 é. tüdőlob; Beke Andrásné tüdőgümőkór; Miklós Ida 30 é., tüdőgümőkór; Pekárovics Istvánné 22 é. öngyilkosság, Berger Jakab 65 é. tüdőlob, Uram Mihály 40 é. tüdőgümőkór, Horváth Istvánné 28 é. általános gümőkór, Házi Anna 1 h. hörgelob, Borza Mórné, 36 é. hushártalob. Czipfing Juszta 11 n. veleszületett gyengeség, Polák Mária 13 h. görcsök, Basch Zoltán 2 é. vörheny.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda

Nyílt-tér.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazok, a kik felejtetlen kis fiunk, életünk boldogságának

ZOLTÁNNAK

e hó 22-én történt elhunytával részvétüket fejezték ki a bennünk ért csapás felett s ez által fájó szívünk sebét enyhíteni igyekeztek, továbbá a kik temetésén részt vettek, fogadják ez uton szívből eredő hálás köszönetünket. Komárom, 1905. február 25.

Bach Jakab
és neje Berky Mária.

Apró hirdetések.

Eladó! Egy jókarban levő ház (Tó-utca 1324 sz. a.) eladó. Bővebb felvilágosítást a házban.

Intelligens hölgyeknek!

Ugy francia, mint angol mód szerint **varrás, szabás és mintarajzolásban** alapos oktatást nyújtok Vágrév-utca 1312. sz. alatti női divatteremben. Francia és angol divattermék ruhák, tavaszi kosztümök elkészítése jutányos áron eszközöltetnek, pontos, jó és gyors kiszolgálás mellett. Bármely divatlap után, mértékszerűen derék, alj és ujj, divatteremben mindenkor kapható. A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kéri **Salamon Mari** női ruha varró és szabászati tanítónő. Komárom, Vágrév-utca 1312.

Ugy helyben mint vidéken jutányos árak mellett elfogadok **Ugy padló viksolásokat. Németh Gyula**, padlóvixszóló Komárom, Gazda-utca.

Pénz kölcsönöket személyhitelkép kedvező eredményekkel leggyorsabban folyósítanak diszkrétan, minden levonás nélkül, legszolidabb alapon, nagyon kedvező **részletfizetésekkel**, legolcsóbb kamatokkal, **kötelezvényre** szerény utalagos díjazással. **Vidéki** megbízásokban **azonnal** és **lelkismeretesen** eljárak. **Ingtalanokra** legmagasabb **összegig** készpénzt szerzek. **Drágakamatu** kölcsönöket 4 százalékra kicserélem. **Szekeress Dezső**, törvényhatóságilag engedélyezett **Hitel-**forgalmi irodája **Budapest, VIII. ker., Vig-utca 26. sz.**

6--9 éves gyermeknek	Czélszerű összeállítás	9--12 éves gyermeknek
Andersen meséi	Megkapó fordulatokban bővelkedik e kötetben minden mese. — 5 színes műmelléklettel.	Robinson Crusoe.
Ezeregyéj	Eredeti arab mesék, gyermekeknek való élvezetes átdolgozásban — 5 színes műmelléklettel.	A rézbőrű bosszúja.
Grimm meséi	E könyvből sok és hasznos tanulságot meríthet a gyermek. Egyébként a leghíresebb gyermekmesék tárháza. — 5 színes műmelléklettel.	Vitorlás a föld körül.
Meseiorrás	Kárpáthy Zoltán mesekötete ez, mely könnyed, a gyermekeknek a leghatározottabban alkalmas versekkel van tele — 5 műmelléklettel.	Afrikai ember vadász.
A 4 könyv diszkötésben 1 frt. 85 kr.	!	A 4 könyv diszkötésben 1 frt. 85 kr.
Megrendelések csakis a Pannonia könyvkeresék.-hez (Baross-u 74.) intézendők.		

GÖZCÉPŐ KÉSZÍTEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
OSZTÁLYOS ÜZLETEK IS KÖRÖLTETEK

AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG RESZKZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉSZÁRNÁK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPÉSZÁRNÁK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GAZDASÁGI GÉPÉSZÁRNÁK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ **"AGRARIA"** HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT, MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ FORGALOMBA.

"FONTOS!" ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KIÁLLÍTÁSÁN BEMUTATOTT NYILVÁNOS SZÁMTÁSÉRT NAGY ARANY ÉREMMELEL ÉS DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK TULSZÁRNYPALTAK AZ IDEGEN GYÁRTMÁNYOKAT ARANY ÉREMMELEL KITÜNTETVE. MINDEN TALAJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRJEGYZÉKÜNK MINDEN GAZDÁRNÁK FONTOS TANÁCSADÓ, ÉS KIVÁNYA DUMENTESCHN KÜLDETIK

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLÉZIM: **"AGRARIA"** BUDAPEST.

A Melichar-féle os. és kir. szabadalmazott

"UNIKUM DRILL"

sorvetőgép, úgy czélszerű szerkezet, kevés vonóerő-szükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között első helyet foglal el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 25.000-nél többily gép adatott el. Abrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

MELICHAR FERENCZ osász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára. — Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond, Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68.

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a **hirneves és csakis eredeti „Bächer“-féle aczéleket és félgelyaczel-eketestet vásárolja.**

A Bächer-féle ekék és eketestek kigazdák számára is készülnek és egy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében minden más gyártmányt felülmúlnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekék törhetetlen aczélból készül, melyekért 5 évi szavatosságot vállalok.

Árjegyzéket és árajánlatot készségeggel ingyen küldök. Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond Budapest, Nagymező-utca 68. **BÄCHER RUDOLF** kizár. ekegyára raktára.

PÁRTOLJUK A MAGYART

Legfinomabb kivitelű igen
ezélszerű villanyvilágításu
zseblámpa
csak 3 korona

Teljes dohányzó készlet
csak 5 koronába

kerü és pedig 1 finom u.
tajtékpipa kínai ezüst foglal-
lattal, 1 hezzyváio pipaszár,
1 ezélszerű dohány zacskó,
1 gyufatartó, 1 tajték szivar-
szopóka, 1 szivartárcza, 1
házi pipa szárral együtt, 1
tajték szivarkaszopóka, 1
szivarvágó, 1 szivarhamu-
tartó 10 darab összesen.

4 és fél kiló körülbelül 50
drb különféle illatu finom
pipere szappan csak
5 kor.

s vegyünk csakis Magyarországnban.

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása folytán
azon helyzetbe jutottam, hogy az alant felsorolt
40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat
melyen leszállított áron potom 6 frt. 40 krért
s állíthatom bárkinek és pedig:

6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi an-
gol pengével
6 drb amer. szab. ezüst evővilla egy darabból
6 drb amer. szab. ezüst evőkanál
12 drb amer. szab. ezüst kávéskanál
1 drb amer. szabad. ezüst leves merítőkanál
1 drb amer. szabad. ezüst tejmerítő kanál
6 drb angol „Viktória” pohártálca
2 drb remek asztali gyertyatartó.

40 drb összesen csak 6 frt. 40 krért, ezen
tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér
fém belül is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél
Budapesten, VIII., Örömvölgy-utc. 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pen-
géjű kés és 1 darab
szeletelő villa csak

4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott
fazék és 6 darab lábas
különböző nagyságúak
csak 5 kor. 90 fillér.

Egy valódi
Roskopf óra
kétévi jótállás mellett
csak 5 korona.

Új épületek

lakások, gazdasági s

egyébb épületek

felépítésére és átalakítására

tervek és költségvetések el-
készítésére jutányos áron,
ugy azonnali, mint részlet-
fizetés mellett vállalkozom.

Grosz Mihály . . .

ács-mester

K O M Á R O M, Megyercsi-u. 1095.

Ház eladás.

A Báró Eötvös József-utca
325. számú „HáspI”-féle ház
szabad kézből

• • azonnal eladó • •

Bővebb felvilágosítást a ház-
ban lakó Both Gyula ad.

MÜHLE VILMOS
cs. és kir. udvari szállító
Temesváron.
Mag-, növény-, rózsá-, fák
stb. nagytenyészet.
Tenyészterület: 62 hold — 37 hektár.

Magvakból és virághagymákból a legjobbat.
A legnemesebb gyümölcs-, disz- és sorfákat.
A legszebb fenyőféléket és cserjéket.

Képletekkel bőven ellátott leíró katalógusok ingyen.
Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.
Minden egyes szállítmányhoz „Mühle tanácsadója a kertművelésben”,
a legjobb kertészeti kézikönyv, ingyen mellékeltek.

Képzeld el! — folytatta egy mély sóhaj után. —
Fekszem az ágyban és álomban férjem is józsin al-
szik a másik ágyban. Egyszerre nyílik az ajtó és sok
ember tódul be azon. Többen férjem ágyához rohannak
bekötik szemét és száját, kezét lábát is megkötözik s
a többiek védekezésem ellenére engem is megkötöznek
s szájam betömik. Ekkor 2—2 ember vállra emeli fér-
jemet és engem és visznek bennünket egyenesen be az
új kikötőhöz. Ott egy barlangba hurcolnak bennünket,
férjemet és engemet csolnakba tesznek és mindnyájan
beleülve a tengerre eveznek. Mikor már jól eltávoztunk
a szigetről, az én kötelékem feloldották a férjemet pedig
a tengerben dobták. Erre ébredtem fel s erre sikoltottam
el magamat. Higgyc el Ashbor ur, hogy ezen való
dologra figyelmeztet. A rablók közül csak egyet ismer-
tem fel és éppen mert tudom, hogy ettől az embertől,
ki ellenségünk, az ilyesmi kitelik, vagyok meggyőződve,
hogy ez nem üres álom volt.

Ashbor bár látta a nő arcán a félelmet és két-
ségbeesést, kevés hitelt adott az álomnak és igyekezett
azt kibeszélni Vilma fejéből. De minden beszéd hiába
való volt, mert Vilma oly meggyőződéssel beszélt, hogy
végre is Ashbor engedett Vilma abbéli kérelmének, hogy
azonnal intézkedik az Üzbégnyék szobájába őrséget ál-
litani. Ennek azonban Üzbégnyék elmondott, mert nem
akarta eme dolgot nyilvánosságra hozni. Abban egyez-
tek tehát meg, hogy Vilma maradjon Ashbor szobájá-
ban és Ashbor Üzbégnyével és még a palotában lakó
két markos emberrel Üzbégnyék szobájába mennek,
bevárando az eseményeket.

Igy az egész dolog csendben és titokban történt.
A két embert Ashbor magához vette s Üzbégnyével en-
nek szobájába ment, míg Vilma bezárkozott Ashbor

Midőn Cartiers a cartiera s doché ásásával, tisz-
titásával, s vegyítésével elkészült, a kikötő partjának
emelésével bízott meg. Ezen munkálathoz az ő czin-
kostársait választotta, hogy így mindig együtt legyen
velük s már kész tervüket mihamarabb keresztül is
vigyék.

A tervet a következőkép állapították meg. Minden
ember vesz magához egy csomó karbunkulust s egy
nagyobb csomó aranyat, a mely a szigeten bőven volt.
Továbbá szereznek 8 napra való eleséget s mind ezeket
egy nagyobb fajta csolnakkal együtt a kikötőben levő
nagy barlangba, melyet Cartiers fedezett fel, elrejtik.
Ugyanígy fognak még egy másik csolnakot felszerelni
egy távolabbi kis szigeten arra az eshetőségre, ha ne-
tán az egyik felfedeztetnék, a másik készenlében legyen.

Ezen előkészületekkel mihamar készen lettek s
az idő is elég jól kedvezett nekik arra, hogy észrevét-
len maradjon tettük. Most már tervük másik része volt
még hátra: t. i. az, hogy Üzbégnyék grófnét elrabolják
férje mellől s ha másként nem lehetne, hát a grófot
megölik. Hogy a 20 elvetemült ficzkóra biztosan szá-
mithasson, Cartiers megígérte nekik, hogy az összes
kincset maguk között feloszthatják, ő nem kíván abból
semmit. Kincsszomjuknak ily módon való kielégítése
ellenében, vakon követték Cartierst s a legnagyobb ti-
toktartást fogadták neki.

Tervük utolsó pontjának végrehajtása volt már
csak hátra s aztán eleveznek ki a nyílt tengerre, ahol
vagy akadnak valami hajóra, amely felveszi őket, mint
hajótörötteket: amihez a legnagyobb reményt fűzték,
vagy valamerre partot érnek és úgy fognak ott kiszál-
lani s mint gazdag emberek tovább élni.

Nappal nem beszéltek tervükről s midőn elvégez-
ték a partmunkát beköltöztek együtt a telepre, várva az

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozaport.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

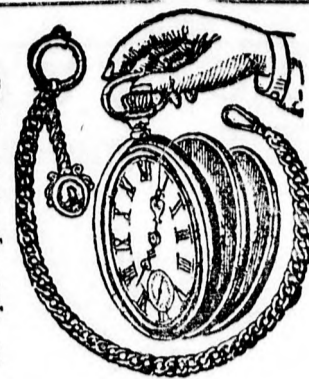
A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csodásan és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte: „Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Istennek teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom, kétségbeesés, szegény, beestelenség és szegénység közepette élt. De minék is meséltem volna el másoknak? Nem esodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekép irányítsa otthonát, gonderhes tüzhelyét örömpalotává tudja varázsolni.”

Coza, a családok ezreit békítette ki ismét, sok, sok ezer férfit a szegény és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömerdek fiatal-embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

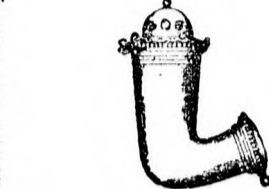
Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díjmentesen küld, hogy így bár ki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezelsük, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

GOZA INSTITUTE (Dept. 101.) 71., High Holborn, London, W. C., ANGLIA.
(Levelek 25 fillér, levelező-lapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

Még eddig
nem
létezett!

Egy valódi horgonyjárású rem. óra 36 óráig jár egy felhúzásra, világító email számlappal, 3 f. 80 k. Egy kínai ezüst lánc 80 kr. és egy magyáros állású valódi tájték pipa 5 évi jótállással f. 1. 10 mind a három tárgy együttvéve, a postaköltséggel együtt 5 frt 50 kr.

Nem tetszés esetén a pénz visszaküldetik. — Elvem, nagy forgalom, esékely haszon. Szétküldési raktár:

Kormos Béla

műorás- és ékszerész.
BUDAPEST, VII. István-ut 28.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék.

AZ „IMPERIAL” gummi sérvkötő az egyetlen,

mely szolid kivitelben egyesíti magában az összes sérvkötők etőnyeit. Rendkívül tartós, ruganyos gummiövtollkőnyű palettával, mely minden sérvet könnyen zár és éjjel nappal viselhető s igen olcsó. Darabja 5 frt. kétoldalu 10 frt. — Szétküldés bérmentve! — Kapható a föltalálónál: PAPP LÁSZLÓ „Arany Kereszt” kötszertárában. Budapest, VI. ker.

Andrássy-ut 76. szám. Ugyanott mindennemű övszerek kitünő minőségben 2, 3, 4, és 6 forintért tucatonként kapható.

alkalmas pillanatot, amelyen tervüket befejezhessék. S ez az alkalmas időpont csakhamar el is következett.

Munkaszüneti nap volt. Az egész telep derült, jó hangulatban költé el a vacsorát, hogy onnan a templomba vonuljanak egy mindenkit érdeklő előadást meghallgatni. Cartiers is elment, de 20 czinkostársa nem. Ezeknek az volt a rendeltetésük, hogy elmenjenek a barlanghoz, ahol a csolnak a rablott kincsekkel el van rejtve és hozzák azt egy már előre meghatározott uton a nyugati partra, ahol a sziget belsejéből könnyebben elérhető. Éjjelre vissza kell kerülniök és az őket ott váró Cartiersnek jelenteni, hogy megérkeztek. Onnan Cartiers 10 emberrel a főnök palotájába fog lopozzani s együtt felmennek Üzbégny szobájába, Üzbégny elnémitják, Vilmát pedig megkötözve elrabolják s magukkal viszik őt a készen álló csolnakra, ama sziget előtt eveznek el, ahol a másik csolnak van elrejtve, 10 ember arra ül át s mindkét csolnakkal kieveznek a nyílt tengerre. Mire észre vennék eltűnésüket a szigeten, akorra már ugy is késő lenne s így biztosan számítanak arra, hogy még csak nem is üldözik őket.

Ezen tervről Cartiers s 20 emberén kívül senki sem tudott semmit. Keresztül vitelét is igen megkönnyítette munkaszüneti nap, amelyen mindenki lepihent és a sötét idő. A 20 ember el is távozott a vacsora után teljesen észrevétlenül s az előadás után Cartiers is a helyett, hogy lakására ment volna, elment a kijelölt helyre, hogy czinkostársait ott megvárja.

Vilmának szokatlan rossz éjjele volt. Álmában mély sóhajok törtek elő kebeléből, közbe-közbe nagyokat fohászott és nyugtalan hánykolódása mélyen agasztá még ébren levő férjét, ki gonosz álom gyötré-

sét sejté felesége eme viselkedésében. Már-már felköltteni szándékozott őt, midőn egyszerre velőtrázó sikoltással ő magától is felébredt és egyik kezével izzó homlokát törölgetve, a másik kezét férje után nyujtva lázas ijedtséggel szinte önkívületben kiabálta:

— Kálmán! Édes Kálmán! Menekülj, mert meg akarnak ölni.

Üzbégny nem értve az egész dolgot, Vilma sikolyára ijedten ugrott ennek ágyához és komoly agodalomtól eltelve tudakozódott álmáról és sikoltásának okáról.

Közben Vilma már leszállt ágyáról és sietve nógatta Üzbégnyt az öltözködésre, mondván, hogy komoly veszély fenyegeti őket és ő egy perczig sem hajlandó tovább e szobában maradni, hanem sietve felöltözködni és átmennek Ashbor szobájába ott mindent el fog beszélni.

A gróf látva felesége idegességét és félelmentől reszkető arcát, engedett felesége rimánkodásának és hirtelen felöltözködve feleségével átmentek Ashbor fogadó szobájába, ahol Vima még mindig reszkette és sápadtan leült, míg Üzbégny bement Ashbor hálószobájába őt felköltteni, s amíg ez öltözködött a gróf elbeszélte neki feleségének előtte is furcsa s még magyarázat nélkül levő ohaját. Midőn Ashbor kijött Vilmához, azt még mindég izgatott s remegő állapotban találta s sápadt arczszínétől ő maga is megijedt.

— Uram! — kezdé el Vilma — nagy veszély előtt állunk férjem és én. Ne gondolja kérem, hogy valami beteges képzelődés beszél belőlem: egy álmot láttam és bizonyos nagyok benne, hogy ezen álom közel van a megvalósulásához. Oh Ashbor ur! én ugy félek ugy remegek. Isten ne adja, hogy ez álom teljesüljön!

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

"RÉPÁTI" a legjelesebb égvényes gyógy-savanyúvíz

mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrandú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbél-bajokban, gyuladással, hólyag-, köszvényes bántalmak ellen st.

Főiri kedvenc ital határozottan a legkedvesebb pezsgőborvíz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyítószert, úgy is, mint páratlan élvezeti italt a "RÉPÁTI ÁSVÁNYVIZET" minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánlhatjuk.

A RÉPÁTI savanyúvíz minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben kapható.

Kapható: GULYÁS ZSIGMOND, fűszerkereskedőnél, Komáromban.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. építető közönség szíves figyelmébe ajánlani a Ferenc-József rakpart 98. sz. alatt több év óta fennálló

építkezési és vállalati irodámat.

Hol elvállalok bármily terjedelmű építkezésekhez szükséges **tervek és költségvetések** elkészítését úgy Komáromban, mint vidéken; ugyancsak **lakóházak, gazdasági és nyilvános épületek**, valamint **üzleti helyiségek** újonnan építését, átalakítását és az ott előforduló mindennemű munkálatokat.

Az építkezést a legrövidebb idő alatt a n. é. közönség teljes megelégedésére a legolcsóbb áron s minden elfogadható részletfizetésekre is teljes felelősségemre elvállalok.

A nagyérdemű közönség bizalmát és becses pártfogását kérve vagyok mély tisztelettel

Ifj. PILCZ KÁROLY,

okl. kőműves mester és vállalkozó.

AZ "ANGOL DIVATHOZ"

Komárom és vidéke legnagyobb férfi- és gyermekruha áruház

Mindennemű kész férfi és gyermek ruhák, nagy választékban a legfinomabb kivitelben; — ugyancsak mérték szerinti megrendelések a legújabb divat szerint készíttetnek.

KLAPKA-TÉR.

KLAPKA-TÉR.

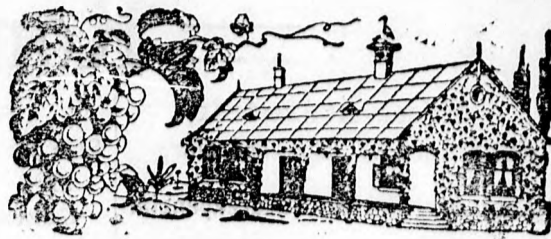
Üzlet átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, **Ujvárosban**, a Hilbert-féle vendéglőt a mai napon **átvettem s megnyitottam.** Kötő hegyi borok, naponta friss ételek állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

A közönség szíves pártfogását kérem.
Bogárdi László, vendéglős.

Ezt olvasd!

Mindjárt megtakarítasz néhány forintot! Egy óriási nagy árveszén megvettem 1000 vég erős munkásvásznat és 1000 vég erősszálú kanavászt. Így képes vagyok egy egész véget 4 forintért adni. — Címem: G. malomtulajdonos Királyhalom, kint a tanyán.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben, föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lúgnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőtűnyók is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőtűnyótelep
Nagy-Kágya, Biharmegye.

Eladó ház.

* Kiadó lakások. *

Ujonnan épült s több lakástól be-
rendezett ház

szabadkézből eladó

esetleg két lakás, az egyik két szobás
a másik egy szobás, külön konyhával
és kerttel

••• május 1-től kiadó. •••

Bővebb felvilágosítást nyújt

Grósz Mihály

ácsmester.

Megyercesi-utca 1035.

Törlesztéses

KÉSZPÉNZES KOLCSÖNT

3 1/3, 4 és 4 1/2 % alapon

földbirtokra jövedelmező bérházakra I., II., III. helyen, 15-től 70 évig törleszthető, remélendő gabona-, gyapjatermesre előleget, személyhitelt nyújt gazdáknak, tisztviselőknél, katonatiszteknek, kereskedőknek: előlegek mindennemű értékpapírokra gyorsan eszközöltetnek.

Hoffmann Jakab

bankbizományi irodája

Budapest, Teréz-körút 1/A., III. S.

Képviselők kerestetnek.

